

Vild skattejagt

Asti er en hund efter trøfler

Et kilo trøfler koster 7.000 kroner, men Rune Richtendorff fra Viborg behøver ikke at købe de sjældne, sorte, underjordiske svampe. Hans hund Asti er nemlig ekspert i at finde dem.

AF GRETA JOHANNSEN

FOTO: KASPAR WENSTRUP

greta.johannsen@familiejournal.dk

■ Rune Richtendorff elsker trøfler. Hans hund Asti elsker makrelguf på tube, og så er det jo heldigt, at Asti kan finde trøflerne til Rune, som belønner med makrelguf, for der er stor prisforskel på de to ting. Sommertrøfler, altså de underjordiske svampe, koster omtrent 7.000 kr. kiloet. Makrelguf på tube omkring 12 kr.

Asti er en meget fin hund af racen lagotto romagnolo, en italiensk trøffelhund. I dens hjemland bruger man ofte racen til at finde trøfler, fordi lagottoen har en særligt fin lugtesans. I Italien er der masser af trøfler, og derfor har de fremavlet særlige trøffelhunde, mens vi i Danmark aldrig har haft hverken trøfler eller trøffelhunde. Indtil nu i hvert fald.

Asti flyttede ind hos Rune og hans familie for fem år siden som ganske ung hvalp. Hun viste sig at være en god og lydig hund, og hun elskede at lære tricks og nye ting. Derfor tænkte Rune, at Asti måtte kunne lære at finde trøfler her i Danmark.

– Det grinede mine venner og bekendte meget af. Der findes ikke trøfler i Danmark. De kan slet ikke gro i vores klima, sagde alle. Men jeg tænkte bare: Hvorfor ikke? Og i 2018 gik jeg i gang med

at træne med Asti og en trøffel. Det viste sig, at hun elskede det. Ikke trøflen, men selve opgaven med at finde noget, siger Rune.

På skolebænken

En trøffel er en svamp, der lever i symbiose med bøg, lind, birk, hassel- og egetræer. Italien har flest spiselige arter, og de mest berømte er den hvide fra Piemonte i Italien og den sorte fra Perigord i Frankrig. Den trøffel, Asti finder i Danmark, er en sort sommerttrøffel. Priserne varierer meget – den hvide trøffel fra Italien kan koste helt op til 30.000 kr. for et kilo.

Men Asti og Rune bor ikke i Italien eller Frankrig, men derimod i Viborg. Og hvorfor skulle der egentlig ikke kunne vokse trøfler her, tænkte Rune. Vores klima har ændret sig, og vi har de samme træer, så det måtte undersøges nærmere, tænkte Rune.

I Italien findes der et "universitet" for hunde, der skal være trøffelhunde. Università dei Cani da Tartufo ligger i Roddi tæt på Alba, og et lignende findes ikke i Danmark. Heldigvis er Rune skolelærer og ejer en engelsk tålmodighed og store pædagogiske evner, så Asti blev optaget på Runes private "hjemmeuniversitet",

og det har virkelig givet pote.

– Man starter med at købe en trøffel og gemme den i en bold og så lade hunden søge efter den. Sådan fortsætter man i hundredevis af timer, og så fortsætter man mange flere timer endnu, for hunden skal også lære, at den bare skal finde trøflerne, ikke æde dem. Asti får makrelguf på tube som belønning, og hun elsker at gå på trøffeljagt, siger Rune.

Man tror ham, når man ser Asti springe letpotet ud af bilen og sprinte mod skoven med en forpustet ejer i den anden ende af snoren. Intet kan holde en trøffelhund tilbage, når den mærker farten af det forjættende "sorte guld".

Ingen griner længere

Sådan er den vilde trøffeljagt nu gået i tre år, og Asti har fundet flere hundrede trøfler. I Danmark har man ellers kun fundet sommerttrøfler 26 gange i de seneste 100 år, men det var før Asti. Hun finder i snit 10, hver gang hun er på jagt.

Venerne er da også for længst færdige med at grine ad Rune, og han var selv ved at sprænges af stolthed, da Asti første gang fandt trøfler.

– Det var i oktober 2019. Vi var på en af de første ture i skoven, og Asti snusede rundt. Pludselig gav hun et bjæf, kradsede lidt i jorden, og så var den der: En pæn, stor, sort sommerttrøffel. Jeg blev helt vild, og jeg måtte bare fortælle det til nogen med det samme. Der gik to ældre damer ude på stien, så jeg sprang op og fortalte dem om trøflen og min fantastiske hund. De nikkede bare, inden de skyndte sig væk. Jeg tror ikke rigtig, de forstod, hvor stort det var.

– Så ringede jeg til en meget fin restaurant og fortalte, at jeg havde fundet en sort trøffel stort set lige uden for deres dør. Men de skulle i hvert fald ikke købe nogen trøffel af mig, for de fandtes slet ikke i Danmark, sagde de, husker Rune.

Lidt om trøfler

Der findes ca. 60 forskellige slags trøfler i Danmark og flere tusinde arter på verdensbasis. Vægten varierer, men er ofte 10-40 gram. Runes største trøffel vejede 126 gram.





Det var den fine restaurants store fejl, for trøflen var skam god nok. Så god, at Rune solgte den til en konkurrerende restaurant, og det er ikke småpenge, man får for en trøffel af god kvalitet.

Rune får 7.000 kroner for et kilo sommertøfler, men det er ikke derfor, mand og hund sjældent er hjemme i vinterhalvåret. De går på trøffeljagt, fordi det er sjovt.

Det er også sjovt i dag, selv om regnen siler ned, og det er koldt og halvmørkt i skoven, men Asti jager sit menneske gennem skov og krat. En gang imellem stirrer den på en plet på jorden, kradser to gange, bjæffer utålmodigt og ser fast og bestemt på Rune.

Og ganske rigtigt, et par centimeter under rødderne på et stort træ ligger det sorte guld. Umuligt at opdage for et menneske, men Asti kan lugte trøflen gennem jord og blade, og trøfler dufter da også så stærkt, at selv mennesker kan lugte dem, når trøflen er oppe af jorden.

Mens vi beundrer trøflen, slikker Asti tilfreds sin makrel på tube i sig, og så går jagten videre.

Leveret til dronningen

Først ledte Rune og Asti i skovene omkring Viborg, men nu er de på jagt over hele Danmark. Og nu er de også blevet kgl. hofleverandører.

– Asti havde fundet trøfler i omegnen af Marselisborg slot, og en dag fik jeg en forespørgsel fra kongehuset: Dronningen kunne godt tænke sig trøfler til julemiddagen.

Om det var muligt? Så

måtte vi jo af sted. Dronningen fik leveret 140 gram trøfler, og bagefter fik jeg at vide, at hun havde været meget begejstret. De spurgte, hvad jeg skulle have for det, men jeg bad bare om at få lov til at lede efter trøfler på slottets område, og det fik jeg lov til.

Fra september til udgangen af december er Asti og Rune på trøffeljagt så tit som muligt, for her er trøflerne modne.

Med den kiloprisk kunne man godt tro, at Rune er næsten millionær, men sådan er det ikke.

– Det koster at rejse rundt og lede efter trøfler. Desuden vejer en trøffel ofte mellem 3 og 40 gram, så der er langt op til et kilo. Jeg gør det kun, fordi det er sjovt at arbejde med Asti og at være på skattejagt.

Der er måske en håndfuld seriøse trøffeljagere i Danmark. Alle har deres hemmelige steder, også Rune, men samtidig arbejder han på at få kortlagt de områder, hvor man kan finde trøfler, så flere kan få lov til at smage og finde "det sorte guld". Derfor holder han gerne "trøffelbootcamp", hvor andre hunde og mennesker kan komme på kursus i at finde trøfler.

Runes egen søn, Laurits på 12 år, er allerede gået i sin fars fodspor. Men hvorfor dog ikke holde de gode steder for sig selv?

– Fordi det er en sjov sport at være sammen om. Hundene elsker at grave, vi mennesker elsker skattejagten, og de fleste mennesker elsker jo en dejlig trøffelsovs, siger Rune, mens Asti kigger langt efter sin tube med makrel i tomat. Enhver sin lyst. □



Så har Asti fået færtten af trøfler og markerer stedet ...

... mens Rune får æren af at grave de fine trøfler helt op. Det er vel det, man har mennesker til.

Og Astis belønning: Makrelguf på tube.



Dagens høst blev 139 gram sommertøffel.